

STALKING: KNOW IT. NAME IT. STOP IT.

« waakzaam en dienstbaar »

POLITIE

Artikel 285b Wetboek van Strafrecht

*Hij die wederrechtelijk **stelselmatig opzettelijk** inbreuk maakt op een anders persoonlijke levenssfeer met het oogmerk die ander te dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden dan wel vrees aan te jagen wordt, als schuldig aan belaging, gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren of een geldboete van de vierde categorie.*

Vervolging vindt niet plaats dan op klacht van hem tegen wie het misdrijf is begaan.

Psychologisch:

kijkt naar problematisch gedrag
(ongewenste communicaties en
ongewenst contact)

Juridisch:

kijkt naar strafbaar gedrag
(gedrag, intentie, effect op het
slachtoffer)

Communicatie: bellen, brieven, mailen, sms'en, faxen, sociale media

Contact: volgen, bespioneren, woning of werkplek betreden

Overig: cadeaus, goederen of diensten bestellen, bedreigingen, geweld, brandstichting vernielingen, stalking by proxy

Cyberstalking a) communicatie
 b) traceren, hacken, etc.

De mogelijkheden zijn eindeloos!

Duur

Gedragingen bij stalking zijn 'normaal', maar worden problematisch als er bij het slachtoffer angst ontstaat

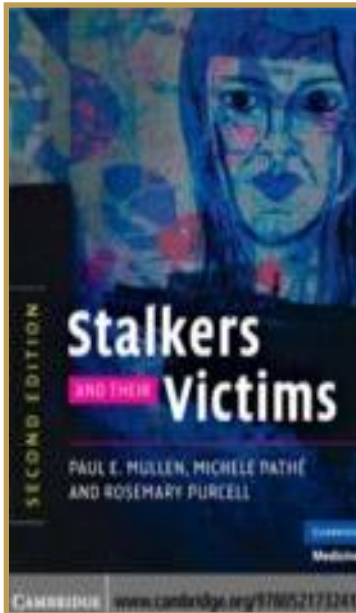
50% van de stalking zaken duurt minder dan twee weken (vooral toenadering zoeken en volgen).

Meer dan 2 weken? Reken dan op maanden tot jaren.

De stalker bestaat niet.

Wat is het motief?

Typologie

! Afgewezen stalker

Rancuneuze stalker

Stalker met intimiteitswanen

Incompetente aanbieder

! Seksueel gewelddadige stalker

He gave her a big bear hug. The kind that says, I love you, I'll never leave you, I'm possessive, needy and insecure.

De stalker

Merendeels mannen

Boos of verward

Gefixeerd op iets of iemand

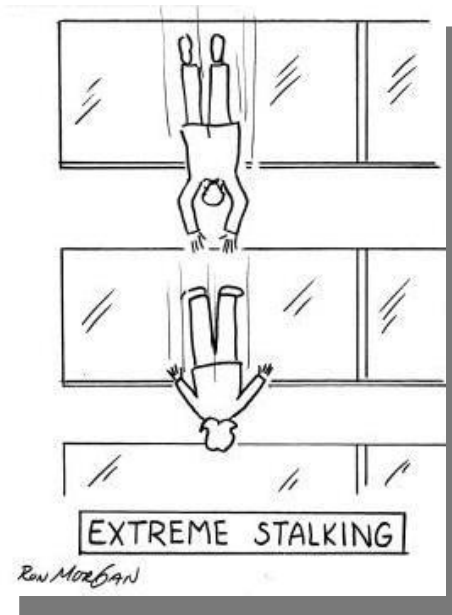
Cognitieve vervormingen

Gevoel dat ze recht hebben op iets of iemand
(sense of entitlement)

Kan verstreckende gevolgen hebben, ook
voor de stalker zelf!

SINCE I MET YOU I CAN'T EAT...
...I CAN'T DRINK... I'M BROKE!

Risico's van stalking

Geweld

- ◆ Het risico dat de stalker een ander lichamelijk letsel zal toebrengen
- ◆ Primair of secundair slachtoffer

Volharding

- ◆ Het risico dat de ongewenste contacten en communicaties blijven voortduren

Terugval

- ◆ Het risico dat de stalker opnieuw zal gaan stalken
- ◆ Zelfde of een nieuw slachtoffer

Psychosociale schade

- ◆ Het risico dat de stalker beschadigd raakt door zijn gedrag
- ◆ Klinische interesse in het verbeteren van het welbevinden van de stalker
- ◆ Hangt samen met risicoverlaging op andere domeinen

Relatie en Geweld

- ◆ Ex-intimi gebruiken veel vaker geweld dan bekenden of onbekenden (Palarea et al., 1999; Purcell et al., 2002; Mohandie et al., 2006; McEwan et al., 2009a; Strand & McEwan, 2012)

- ✓ Impulsiviteit
- ✓ Dreigementen
- ✓ Vernieling
- ✓ Contactverboden overtreden
- ✓ Wraakgedachten
- ✓ Strijd over kinderen/ bezit
- ✓ Wapens
- ✓ Eerder geweld

Slachtoffer Kwetsbaarheden

- ◆ Inconsistent gedrag
- ◆ Inconsistente attitude
- ◆ Onvoldoende begeleiding
- ◆ Onveilige locatie
- ◆ Zorgtaken
- ◆ Geen steun omgeving
- ◆ Coping

Stalking aanpakken

Vuistregels bij stalking

- 1: wees duidelijk
- 2: zeg stop
- 3: geen contact
- 4: informeer anderen
- 5: documenteer
- 6: doe het veilig

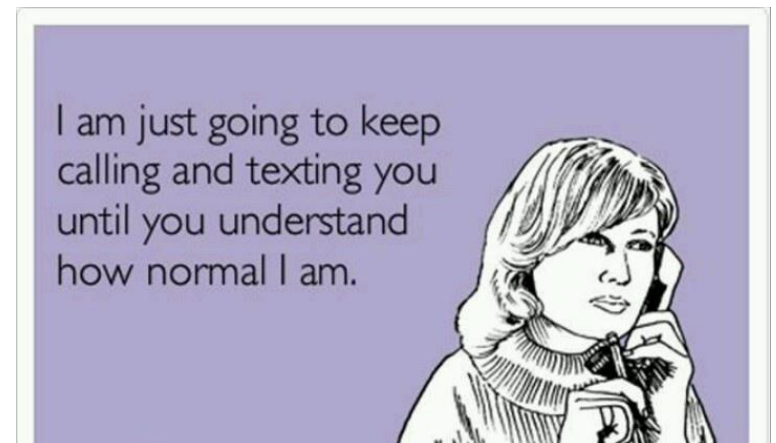
Stalking aanpakken

Stalking is probleemgedrag

→ Beïnvloeding van gedrag

Stalkers persisteren in probleemgedrag. Om een gedragsverandering te bewerkstelligen moet je vasthoudender zijn dan de stalker.

- ◆ Vervolgen
- ◆ Toezicht
- ◆ Begeleiding
- ◆ Behandeling
- ◆ Monitoren

Echtscheiding – problematische echtscheiding – vechtscheiding

- ◆ Omgang en gezag
- ◆ Conflicten
- ◆ Delictgedrag: belaging
- ◆ Querulanten

Stalking en (v)echtscheiding

Figuur

“Waar twee vechten, hebben twee schuld...”

“Het belang van de kinderen staat voorop...”

“Een goede ouder werkt mee...”

“Ouders moeten met elkaar in gesprek
blijven...”

Stalking aanpakken

- ◆ Feiten vs. meningen
- ◆ Ontstaansgeschiedenis ontrafelen

- ◆ Objectieve feitenanalyse
- ◆ Screening van risico
- ◆ Ingrijpen in vroeg stadium
- ◆ Helderheid bieden
- ◆ Geen (doorlopend) contact
- ◆ Maatwerk

Bianca Voerman en Cleo Brandt

Eerste hulp bij stalking

Praktische tips voor slachtoffers, hulpverleners en politie

deTijdstroom

'Het meest bijzondere aan dit boek is dat het voor zowel professionals als slachtoffers is geschreven. Complexe maatschappelijke problemen vragen om samenwerking. Niet alleen tussen de verschillende onderdelen van de overheid onderling, maar ook om samenwerking met de mensen om wie het gaat. Overheden en burgers vinden elkaar meer en meer, maar het is nieuw en het is wennen. Om goed te kunnen samenwerken, is het nodig om elkaar te vertrouwen en het perspectief van de ander te kunnen zien. En daar draagt dit boek in mijn ogen zeker aan bij.'

Mr. E.H.G. Kwakman, landelijk officier van justitie Huiselijk Geweld en Zeden

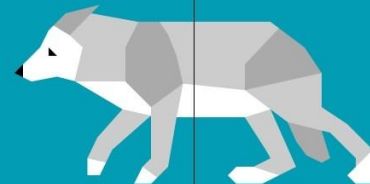
Aan geweld richting een ex-partner gaat niet zelden een periode van stalking vooraf. Soms krijgt de politie de schuld, omdat die had moeten ingrijpen. Maar de politie kan het niet alleen. Een hulpverlener kan het niet oplossen en slachtoffers zijn vaak radeloos. Niks en niemand lijkt te helpen.

Dit boek biedt hulp. Eerste hulp bij stalking. Hoe eerder er wordt ingegrepen om stalking te stoppen, hoe meer kans dat dat ook lukt. In het boek staan praktische handvatten voor slachtoffers, hulpverleners én politie, zodat zij stalkers samen het hoofd kunnen bieden.

Hoe ga je om met stalking? Wie zijn die stalkers, waarom gedragen ze zich zo? Wat is verstandig en wat niet? Wat zijn de risico's, welke alarmsignalen zijn er? Wat kun je als slachtoffer doen? Welke veiligheidsmaatregelen kun je treffen?

Via de lessen, tips en verhalen van zowel slachtoffers als professionals leer je alles over stalking en wat je er tegen kunt beginnen. Zoals de les van ervaringsdeskundige Sandra, die zegt: wees geen slachtoffer, maar een beer. Na het lezen van dit boek, kun je de beer loslaten op je stalker.

De auteurs hebben van stalking hun beroep gemaakt. Van het stoppen van stalking dan. Bianca Voerman en Cleo Brandt zijn psycholoog en werkzaam bij de politie. Ze adviseren in moord- en zedenzaken en bij stalking en bedreiging. Ze verzorgen daarnaast workshops en trainingen over deze thema's voor politie, hulpverleners en slachtoffers.

www.tijdstroom.nl

Afsluiting

cleo.brandt@politie.nl
bianca.voerman@politie.nl